



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 306/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť PharmDr. J. V., S., zastúpeného advokátom JUDr. O. Š., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky opatrením Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 07045-23/2008-OL z 11. júna 2008, ktorým sa mení opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 07045/2003-OAP z 30. decembra 2003, ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva v znení neskorších predpisov, a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť PharmDr. J. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 8. septembra 2008 doručené podanie PharmDr. J. V., S. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. O. Š., B., označené ako „*Návrh na začatie konania o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky*“.

Sťažovateľ vo svojom podaní uvádza, že podáva „návrh na začatie konania o ústavnej sťažnosti podľa článku 127 ods. 1 a článku 130 ods. 1 písm. f) Ústavy Slovenskej republiky a § 49 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ktorým namieta porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd zaručených čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky a čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorým vydalo OPATRENIE č. 07045-23/2008-OL z 11. júna 2008, ktorým sa mení opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 07045/2003-OAP z 30. decembra 2003, ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva v znení neskorších predpisov...“.

Na základe právnej argumentácie uvedenej v podaní sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci jeho návrhu vydal tento nález:

„OPATRENIE č. 07045-23/2008-OL z 11. júna 2008, ktorým sa mení opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 07045/2003-OAP z 30. decembra 2003, ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky a čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.“

Vychádzajúc z formálneho označenia podania ústavný súd posudzoval podanie sťažovateľa ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prejavuje jeho viazanosťou petitom sťažnosti, ktorým sťažovateľ vymedzí predmet konania v rámci požadovanej ústavnej ochrany.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv upravených v čl. 35 ods. 1 v spojení s porušením čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 20 ods. 4 ústavy, pričom sa domáha, aby ústavný súd v jeho veci vydal nález, ktorým by vyslovil, že opatrenie č. 07045-23/2008-OL z 11. júna 2008, ktorým sa mení opatrenie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 07045/2003-OAP z 30. decembra 2003, ktorým sa ustanovuje rozsah regulácie cien v oblasti zdravotníctva v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie ministerstva“

alebo „namietané opatrenie“), nie je v súlade s čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 20 ods. 4 ústavy.

Ústavný súd v prvom rade konštatoval, že podanie sťažovateľa je síce formálne označené ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ale z hľadiska obsahu a najmä navrhovaného petitu ide zjavne o návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy, keďže sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv opatrením ministerstva a navrhuje vysloviť jeho nesúlad s príslušnými článkami ústavy.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na § 4 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Zbierke zákonov“), podľa ktorého všeobecne záväzné právne predpisy ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky, iných orgánov štátnej správy a Národnej banky Slovenska označované názvom „výnos“ alebo názvom „opatrenie“ sa vyhlasujú v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o ich vydaní (§ 5 ods. 2), ak osobitný zákon neustanoví, že sa vyhlasujú uverejnením ich úplného znenia.

Z citovaného textu § 4 ods. 2 zákona o Zbierke zákonov, ako aj obsahu opatrenia ministerstva celkom zjavne vyplýva, že namietané opatrenie je všeobecne záväzným právnym predpisom. Ak by ústavný súd posudzoval podanie sťažovateľa ako návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy, tak by ho musel odmietnuť ako podaný zjavne neoprávnenou osobou, lebo sťažovateľ ako fyzická osoba nepatrí medzi subjekty, ktoré sú podľa čl. 130 ods. 1 písm. a) až f) ústavy a § 37 ods. 1 v spojení s § 18 ods. 1 písm. a) až f) zákona o ústavnom súde oprávnené (aktívne procesne legitimované) podať návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov (pozri napr. IV. ÚS 287/07).

Ústavný súd rešpektoval vôľu sťažovateľa a jeho podanie posudzoval ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pričom považoval za potrebné poukázať na svoju konštantnú judikatúru v obdobných veciach.

Podľa judikatúry ústavného súdu vzťahujúcej sa na konania o podnete podľa znenia ústavy (čl. 130 ods. 3) platného a účinného do nadobudnutia účinnosti novelizácie ústavy vykonanej ústavným zákonom č. 90/2001 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon č. 90/2001 Z. z.“) ústavný súd pri posudzovaní otázky zjavnej neopodstatnenosti podnetu zisťoval, či prekážkou jeho prijatia na ďalšie konanie nie je ústavná a zákonná úprava jednotlivých typov konaní pred ústavným súdom (m. m. I. ÚS 23/99 až I. ÚS 29/99), pričom zdôrazňoval, že každé z týchto konaní pred ústavným súdom sa vyznačuje tým, že ho možno začať iba ako samostatné konanie a iba na návrh oprávnených subjektov. Žiadne z týchto konaní preto nemôže tvoriť súčasť iného druhu konania pred ústavným súdom. Vychádzajúc z uvedenej ústavnej a zákonnej úpravy ústavný súd za opodstatnené návrhy na začatie konania pred ústavným súdom (vrátane podnetov fyzických a právnických osôb) považuje len tie, o ktorých možno konať a aj rozhodnúť v niektorom z ústavou ustanovených typov konaní pred ústavným súdom ako v samostatnom konaní.

V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd v konaní o podnete vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 96/93 uviedol: „Konanie o podnete právnických alebo fyzických osôb, ak namietajú porušenie svojich práv podľa čl. 130 ods. 3 ústavy, nemožno uskutočniť a vysloviť v ňom porušenie ústavného práva, ak tomuto konaniu musí predchádzať iné konanie pred ústavným súdom a predkladateľ podnetu nemá ústavné právo iniciovať začatie takého konania. V uvedenom prípade by vysloveniu porušenia ústavného práva na podnikanie muselo predchádzať konanie o súlade právnych predpisov, na iniciovanie ktorého nie je občan - fyzická osoba - oprávnená.“

Judikatúru, ktorá sa stabilizovala v konaniach o podnetoch, ústavný súd konštantne uplatňuje aj v období po nadobudnutí účinnosti novelizácie ústavy vykonanej ústavným zákonom č. 90/2001 Z. z. v konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (napr. I. ÚS 96/93, I. ÚS 106/93, IV. ÚS 54/08), pričom zdôrazňuje, že účel konania o súlade právnych predpisov nemožno dosiahnuť v inom type konania (napr. III. ÚS 18/02, III. ÚS 244/04, IV. ÚS 54/08).

Stabilnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je tiež právny názor, podľa ktorého sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy sa možno brániť len proti porušeniam základných práv individuálnymi, a nie normatívnymi právnymi aktmi. Preto nemožno v konaní o sťažnosti vysloviť, že k porušeniu ústavného práva došlo priamo ustanovením (v okolnostiach prípadu schválením) normatívneho právneho aktu, ale iba jeho konkrétnou aplikáciou (m. m. III. ÚS 18/02).

Vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu ministerstvom alebo iným orgánom štátnej správy podľa čl. 123 ústavy, resp. jeho novelizáciu, nemožno kvalifikovať ako rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah orgánu verejnej moci do základných práv a slobôd fyzickej osoby alebo právnickej osoby tak, ako to požaduje dikcia čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože takéto rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah musí spĺňať atribúty individuálneho aktu aplikácie práva alebo iného individuálneho zásahu do základných práv a slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 54/08). Ústavný súd preto ani na základe argumentácie sťažovateľa obsiahnutej v jeho podaní nevidí dôvod na odklonenie sa od svojej stabilizovanej judikatúry, pretože tomu bráni koncepcia platnej ústavnej a zákonnej úpravy jeho kompetencií.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti vychádza pri výkone svojej jurisdikcie dôsledne z ústavného princípu vyjadreného v citovanom čl. 2 ods. 2 ústavy, a preto môže uplatňovať štátnu moc iba v zákonomnom a ústavnom rámci, čo sa považuje v podmienkach právneho štátu za *conditio sine qua non* pre akúkoľvek legitímnu činnosť jeho orgánov. Za tohto stavu sa ústavný súd nemohol zaoberať meritórnymi argumentmi sťažovateľa obsiahnutými v jeho podaní, hoci nevyklučuje, že by za určitých okolností mohli mať ústavnoprávnu relevanciu.

Ústavný súd po predbežnom prerokovaní podania konštatoval, že podanie sťažovateľa, ktorým sa v rámci konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy domáha rozhodnutia, ktoré je ústavný súd oprávnený vydať len v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy, nemožno vzhľadom na uvedené dôvody prijať na ďalšie konanie, a preto ho v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považoval za vhodné poznamenať, že fyzické osoby, ako aj právnické osoby môžu mať vo viacerých prípadoch odôvodnený záujem na podaní návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov osobitne v prípadoch, ak ide o zákon, prípadne iný právny predpis, ktorý zasahuje do ich základných práv a slobôd. Nedostatok aktívnej procesnej legitímácie na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov možno za takejto situácie v praxi preklenúť iniciovaním podania takéhoto návrhu u subjektov, ktoré sú oprávnené ho podať. Z hľadiska ústavného postavenia a funkcií orgánov prokuratúry a verejného ochrancu práv do úvahy prichádza najmä podanie podnetu podľa § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, v ktorom môžu fyzické osoby, ako aj právnické osoby iniciovať u generálneho prokurátora Slovenskej republiky podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov, alebo podanie podnetu verejnému ochrancovi práv podľa § 13 zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov, ktorý je tiež s účinnosťou od 1. apríla 2006 oprávnený podať návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy [čl. 130 ods. 1 písm. f) ústavy].

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2008